

Оніщенко І.О.

*асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ “Університет банківської справи”*

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Проблема недостатньої прозорості діяльності компанії є досить актуальною для банківського сектору. На сьогодні існують безліч пропозицій, що стосуються підвищення прозорості банків та їх діяльності. Серед таких пропозицій найбільш помітними стали ініціативи направлені на підвищення прозорості інформації про діяльність банку, тобто на підвищення його інформаційної прозорості.

На нашу думку, прозорість інформації банку – це комплексний показник відкритості банку, який відображає адекватність вимогам користувачів, рівень повноти, ясності, достовірності, актуальності розкриття та доступності інформації про поточний стан і перспективи діяльності банку на своєчасній та регулярній основі через офіційні й неофіційні джерела поширення даних не тільки серед стейкхолдерів, але й серед усіх зацікавлених осіб, для забезпечення прийняття ними ефективних економічних рішень, створюючи при цьому сприятливе інституційне середовище для стабільного розвитку банківської системи та формування високого рівня довіри до фінансово-кредитних інституцій [1, с.6].

Варто зазначити, що політику підвищення прозорості банківської діяльності в Україні очолює Національний банк України. В найближчий час в своєму повідомленні НБУ заявив про свої наміри щодо підвищення прозорості всієї національної банківської системи за допомогою розширення обсягу обов’язкової для оприлюднення інформації про банки.

З березня 2018 року НБУ розпочинає щомісячну публікацію значень пруденційних нормативів та складових регулятивного капіталу в розрізі окремих банків. В минулому аналогічна інформація про нормативи була висвітлена щодо банківської системи загалом [2]. З 2018 року банківські установи повинні публікувати визначену раніше інформацію на своїх інформаційних офіційних сайтах щомісяця, до 10 числа кожного місяця. Окрім інформації щодо складових регулятивного капіталу, українські банки публікуватимуть наступну інформацію: інформація про структуру кредитного портфеля в розрізі видів економічної діяльності; оборотно-сальдовий баланс; інформацію про якість кредитного портфеля.

Публікація зазначених вище даних банківськими уставами закріплена постановою правління НБУ від 15 лютого 2018 року №11 “Про

встановлення переліку інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню банками України” (постанова набуває чинності 21 лютого 2018 року [3].

Незважаючи на позитивні зрушення в бік підвищення транспарентності діяльності українських банків, на нашу думку, необхідно запровадити та привести в дію ряд інших кардинальних заходів направлених на подолання тінізації вітчизняного банківського сектора та підвищення їх інформаційної прозорості. До них належать наступні: підвищення професійної компетенції банківських працівників та оперативних навичок формування і подання транспарентної інформації про банківську діяльність та формування у структурі вищого менеджменту банківських установ спеціальних структур, які б високоякісно й своєчасно здійснювали подання транспарентної інформації про діяльність конкретного банку різними способами (електронний, документарний); формування громадянського запиту на відповідність банківської системи умовам транспарентності, оскільки посилення тиску громадянського суспільства на бізнес дозволяє розглядати його як потужний соціальний інститут, який зобов'язує банки рахуватися не тільки з акціонерами (в першу чергу, мажоритарними), а й зі усіма зацікавленими сторонами; створення та оприлюднення відкритого рейтингу транспарентності банків України.

Отже, проблема недостатньої інформаційної прозорості є актуальною для української фінансової системи особливо для банківського сектора. Держава в особі Національного банку України намагається поступальними кроками запроваджувати заходи, направлені на підвищення інформаційної прозорості банківської діяльності, проте їх недостатньо для подолання тіньового банкінгу. Саме тому зазначена проблема потребує більш детального дослідження в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Шкодін І.В., Оніщенко І.О. Підвищення транспарентності банківської діяльності як пріоритетний напрямок реформування банківської системи України /І.В. Шкодін, І.О. Оніщенко// Збірник наукових праць «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики». – №2(21).- 2016 р.- С.4-13.

2. Слово і діло [Електронний ресурс] : Аналітичний портал. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua>.

3. Постанова правління НБУ №11 “Про встановлення переліку інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню банками України” від 15.02.2018 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0011500-18>.